

πρὸς 28 ἡμέρας εἰς ἐποχὴν δις μᾶλλον μεμακρυσμένην, καὶ ὅτι τελευταῖον πρὸ 850000 ἐτῶν ἡ διαφορὰ ἀνῆρχετο εἰς τὸν λίαν σημαντικὸν ἀριθμὸν τῶν 36 ὅλων ἡμερῶν. Κατὰ τὴν ἐπὶ τῇ βᾶσει τῶν ὑπολογισμῶν τούτων, ἐν οἷς συνδυάζονται τὰ φαινόμενα τῆς μεταβολῆς τῆς ἐκκεντρότητος τῆς γῆνης τροχίας μετὰ τῆς προηγήσεως τῶν ἰσημεριῶν καὶ τῆς μετακινήσεως τοῦ περιγλίου, ὑπόθεσιν τοῦ Croll, τὰ φαινόμενα τῶν παγετῶδων περιόδων καὶ τῶν κατακλυσμῶν δέον ν' ἀποδοθῶσιν εἰς τὴν ἀνωτέρω μνημονευθεῖσαν σημαντικὴν ὑπεροχὴν τοῦ χειμῶνος, χειμῶνος συμπίπτοντος μετὰ τῆς μεγαλειτέρας ἀπὸ τοῦ Ἡλίου ἀποστάσεως τοῦ ἡμετέρου πλανήτου, ὃν διεδέχετο θέρος βραχύ, ἀλλὰ θερμώτατον, οὗτω δὲ ἐπληροῦντο ἀπαδαὶ αἱ πρὸς σχηματισμὸν τῶν μεγάλων ἐκείνων ὄγκων τοῦ πάγου ἀνωτέρω ἀναγραφείσαι θεμελιώδεις συνθήκαι.

Πρὶν ἢ προβῶμεν εἰς τὴν σύντομον ἀναγραφὴν τῆς πρὸς ἐρμηνείαν τῶν παγώνων καὶ τῶν λοιπῶν γεωλογικῶν φαινομένων κοσμογονικῆς ὑποθέσεως τοῦ καὶ ἀνωτέρω μνημονευθέντος καθηγητοῦ τῆς Πολυτεχνικῆς Σχολῆς τῶν Παρισίων καὶ ἐξόχου ἀστρονόμου τῶν καθ' ἡμᾶς χρόνων κ. H. Fay, ἥτις ἔσται τὸ ὑποκείμενον τῆς προδεχοῦς καὶ τελευταίας περὶ τοῦ ζητήματος τούτου Ἐπιστημονικῆς ἡμῶν Ἐπιθεωρήσεως, θεωροῦμεν ἀναγκαῖον νὰ σημειώσωμεν ὅτι, πλὴν τῶν ἀνωτέρω, καὶ ἄλλαι προυτάθησαν θεωρίαι πρὸς ἐρμηνείαν τῶν παγετῶδων περιόδων τοῦ ἡμετέρου πλανήτου, ὧν τινες μὲν ἐθεμελιώθησαν ἐπὶ τῆς ὑποθέσεως τῆς μεταβολῆς τῆς ἀκτινοβολίας τοῦ Ἡλίου συνεπεῖρα κρίσεων, ἃς διέτρεξε τὸ κεντρικὸν σῶμα τοῦ ἡμετέρου πλανητικοῦ συστήματος, κρίσεων, ἀναλόγων πρὸς τὰς νῦν λαμβανούσας χώραν, εἰς τοὺς προσκαίρους καὶ τοὺς μακρὰς περιόδου μεταβλητοὺς ἀστέρας, τινες δὲ ἐπὶ τῆς ὑποθέσεως τῆς μεταξὺ Ἡλίου καὶ Γῆς κατὰ τινὰς ἐποχὰς παρενθέσεως μακρῶν ὀγκῶν νεφελοτήτων ἢ μετεωρικῶν ὑλῶν, παρενθέσεως διαρκεσάσης ἐπὶ σειρὰν ὅλην ἐτῶν καὶ αἰώνων, ἥτις παρεκάλυψε τὴν ἡλιακὴν ἀκτινοβολίαν καὶ ἐπῆνευκε τὴν κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἥττον μακροχρόνιον κατάψυξιν τῆς ἡμέτερας Γῆς.

Τελευταῖον σημειούμεθα ὅτι, πλὴν τῶν ἀνωτέρω, καὶ ἄλλαι τινες διετυπώθησαν θεωρίαι, οἷαι ἢ περὶ διαφόρου θερμοκρασίας τῶν χωρῶν τοῦ διαστήματος, δι' ὧν κατὰ τὸν πρὸς τὸν ἀστερισμὸν τοῦ Ἡρακλέους δρόμον αὐτοῦ διέρχεται σύσσωμον τὸ ἡμέτερον πλανητικὸν σύστημα, ἢ καθαρῶς γεωλογικῇ τοῦ κ. Lyell, καθ' ἣν τὰ παγετῶδη φαινόμενα προέρχονται ἐκ τῆς ἀδιαλείπτου κινήσεως τῶν συνιστῶντων τὸν στερεὸν τῆς Γῆς φλοιδὸν στρωμάτων, καὶ ἄλλαι.

ΗΛ. Γ. ΒΑΣΣΑΜΑΚΗΣ.

ΔΡΑΜΑΤΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ.

ΘΕΡΙΝΑ ΘΕΑΤΡΑ ΠΑΡ' ἩΜΙΝ. — ΘΕΑΤΡΑ ΑΘΗΝΩΝ. — ΧΡΟΝΙΚΑ

Καὶ τὰ δύο θερινὰ ἡμῶν θέατρα, τὸ τε ἐκείθεν τῆς Μεγάλης ὁδοῦ πρὸς τὴν βοσπόρειον αὐραν, καὶ τὸ ἐντεῦθεν αὐτῆς πρὸς τὸ Χρυσοῦν Κέρας, ἥτοι τὸ τε τῆς Ὁμονοίας καὶ τὸ τοῦ κήπου Μνηματακίων, ἐπὶ χρόνον οὐκ ὀλίγον τὴν ὑπομονὴν ἡμῶν δοκιμάσαντα, ἀνεπέτασαν τὰς αὐλαίας καὶ παρουσιάζουσιν ἡμῖν καθ' ἐκάστην ἐσπέραν τὴν καλλιτεχνικὴν, ἢ κακοτεχνικὴν αὐτῶν ὄψιν. Ἀμφότεροι δ' οἱ ἐν αὐτοῖς θιάσοι ἐκ τῆς ἰταλίδος προέρχονται χώρας, ὥστε ἡμεῖς καθ' ἐκάστην μεταβαίνομεν aux Italiens. Ἄν ξένος τις αἰθνης ἤρχετο εἰς τὴν ἡμετέραν πόλιν, ὁ δὲ ξένος οὗτος ἦν Ἰταλός, μετ' ἐνδομήχου χαρᾶς θὰ διεκήρυσεν ὅτι ἐν Κωνσταντινουπόλει οὐδὲν ἰσχυρότερον τῆς ἰταλικῆς ἐπιρροῆς, ἀπόδειξις, ὅτι οὐδὲν ἄλλο θέατρον ὑπάρχει πλὴν τῶν ἰταλικῶν. Βεβαίως οἱ πατριῶται Ἰταλοὶ ἠθέλουν συγκινηθῆναι ἐπὶ τούτῳ, ἀλλ' ἢ συγκινήσεις αὐτῶν θὰ ἦτο στιγμιαία ὡς οὐδεμίαν ἔχουσα βάσιν. Θὰ κατέρρεεν ὡς κατέρρευσαν πολλὰ πολλὰκις ὄνειρα αὐτῶν, τοῦ πανιταλισμοῦ. Ἀλλὰ συγγνώμην! ἐπελαθόμεθα, ὅτι οὐχὶ περὶ πολιτικῆς ὁ λόγος ἀλλὰ περὶ θεατρικῶν πραγμάτων. Ἐξ ὧν μάλιστα οὐδεμίαν ἔχουσι σχέσιν πρὸς τὴν πολιτικὴν. Ἀλλ' ὁποῖά εἰσι τὰ θέατρα ταῦτα. Ἐπεθυμοῦμεν ν' ἀρκεσθῶμεν μόνον εἰς τὸ νὰ εἰπωμεν, ὅτι τὸ μὲν τῆς Ὁμονοίας ἐστὶ μελοδράματος, τὸ δὲ τοῦ κήπου τῶν Μνηματακίων μελοδραματίων, ἰταλικῶν τε καὶ γαλλικῶν ἢ γαλλοῖταλικῶν, ἀλλ' ἐπιβόλλεται ἡμῖν, γράψουσιν περὶ θεάτρων, καίτοι κυρίως οὐχὶ περὶ δράματος πρόκειται, ἵνα τοῦλάχιστον διὰ γενικῶν γραμμῶν, εἰπωμέν τινα περὶ αὐτῶν. Τοῦτο δὲ πράττομεν κατὰ τοσοῦτον μᾶλλον καθ' ὅσον, καίτοι ἐν τῇ Ὁμονοίᾳ ἐλαχίστην διακρίνομεν ὁμόνοιαν, μουσικὴν δηλαδὴ, ἐν δὲ τῷ κήπῳ ἐλάχιστα ἄνθη χάριτος, παρίστανται ἀτυχῶς τινες κήρυκες πολυψόβοι, οὐχὶ τὸ καλὸν ἀλλὰ τὸ ξένον κηρύσσοντες καὶ ἀποθαυμάζοντες.

Ὅτι τὸ καλὸν φυγαδευθὲν ἐκ τῶν ἡμετέρων χωρῶν μετέστη εἰς ἄλλας χώρας καὶ αὐτόθι ἐν γε τῷ παρόντι κατασκηνοῖ, τοῦτο δὲν θ' ἀρνηθῶμεν, ἀλλὰ τὸ ἐκ τῶν ξένων χωρῶν ἐρχόμενον καλὸν οὐχὶ πάντοτε καθ' ὅν ὑπάρχει οὐδὲ ὑπέρτερον τοῦ ἡμετέρου καὶ ἄξιον θαυμασμοῦ. Εἰς τὰς σκέψεις ταύτας προήχθημεν, ἀκούσαντές τινων ἀνεπιφυλάκτως θαυμαζόντων πάντα τὰ ἐν τοῖς δυσὶ θερινοῖς ἡμῶν θεάτροις, χειροκροτούντων τὰ πάντα καὶ πάντας κᾶν ἐτι ἀνόητα ὧσι κᾶν ἐτι ὁ ὑποκριτὴς ἀνοησίαν, ἐφ' ἣ αὐτὸς ἐαυτὸν οἰκτεῖ διέπραξεν. Ὁμολογητέον ὅτι ὁ τε θιάσος τοῦ κ. Λαμπρούνα καὶ ὁ τοῦ κ. Στράβοιο ἔχουσιν ἀρετὰς καὶ ὑποκριτὰς τινὰς καὶ ἀοιδούς δεξιούς, ἀλλὰ τὸ πλεῖστον αὐτῶν ἐστὶ μέτριον καὶ οὐδὲν πλεόν. Ἐν τῷ θιάσῳ τοῦ κ. Λαμπρούνα ἐξαίρεσιν ποιεῖται ἡ κυρία Τότση, ὑψίστης, ἥτις ὡς ἀοιδὸς διαπρέπει ἐπὶ γλυκείᾳ ἀληθῶς φωνῇ, ἀσθενεῖ μὲν ἀλλ' εὐστρόφῃ, ὀρθῶς ἐκφερομένη, πρὸ παντὸς ἐν τοῖς μέθοις τόνοις. Τοιαύτην ἰδέαν σχηματίζαντες περὶ αὐτῆς, σφόδρα ἐλυπήθημεν ὅτε κατὰ τὴν ὑπό-

δυσιν τῆς *Violetta* τῇ παρελθούσῃ κυριακῇ, εἶδομεν αὐτήν, ἀγνοοῦμεν κατὰ τίνα ἔμπνευσιν, μεταμορφώσαντες τὴν Καμελιόφορον εἰς Γαρουφαλοφόρον (τὴν *Dame aux Camélias* εἰς *Dame aux Oellets*), ἥτις ἀποστρεφόμενη πᾶν ἄνθος πλὴν τῶν καμελιῶν ὑπὸ νευρικῆς κατελαμβάνετο ταραχῆς ὅτε ἄλλο ἐδίδεκεν ἄνθος. Εὐτυχῶς κατὰ τὴν ἐπανάληψιν τοῦ ἔργου τῇ παρελθούσῃ τρίτῃ τὸ ἄτοπον διωρθώθη, ἐπιθυμοῦμεν δὲ καὶ ἄλλα ἄτοπα τῆς *mise en scène* νὰ διορθώθωσιν. Εἶπε δὲ λυπηρὸν ὅτι ἐν σκηνῇ, ἐν μέσῳ Σταυροδρομῷ λειτουργοῦσῃ, οὔτε ἀπλουστάτη αἰθουσα δύναται νὰ παρασταθῇ, αἱ δὲ σκηνογραφίαι πολλὰκις ὑπομνησκουσιν ἡμᾶς τὰς τοῦ μέσου αἰῶνος ἐκείνας ὧν πρὸς διακρίσιν ἀνθρώπων πινακίδιον φέρον τὴν ἐπιγραφὴν: «τοῦτο εἶναι δάσος» «τοῦτο εἶναι δωματίον» κτλ. Ἀλλ' ὡς ὑποκρίτρια ἢ κυρία Τότση ὑπολείπεται ἐν τισί, σὺν τῷ χρόνῳ ὅμως δύναται τὰς ἐλβεῖς αὐτῆς νὰ ἀναπληρώσῃ, διότι φαίνεται ἔχουσα ἀγαθὴν θέλῃσιν.

Ἐκ τῶν λοιπῶν μελῶν τοῦ θιάσου μνημονεύομεν τοῦ βαρυτόνου κ. *Massini*, ὅστις ἔχει καλὴν φωνὴν καὶ εὐχέρειαν περὶ τὸ ᾄδειν, ἀλλ' ὅστις ἐφάνη ἡμῖν ἐπὶ τῆς σκηνῆς ὡς ἀπογοητευμένος πολλὰκις. Καὶ ταῦτα γενικῶς περὶ τοῦ θιάσου τοῦ κ. Λαμπροῦνα, ὅστις, φιλοξενούμενος ἐπὶ σειρὰν ἐτῶν ἐν Κωνσταντινουπόλει, ἔδει νομιζόμεν κρεῖττονα καὶ μαζὸν συνάδοντα τῇ ἐπωνυμίᾳ τοῦ θεάτρου νὰ καταρτίσῃ θιάσον, οὐχὶ δὲ νὰ παρουσιάσῃ ἡμῖν ἐν μόνον πρόσωπον, τὸ τῆς κ. Τότση.

Περὶ δὲ τοῦ ἑτέρου θιάσου, τοῦ τοῦ κήπου τῶν Μνηματακίων, ἐγράψαμεν ἥδη ἐν τῇ Ἐπιθεωρήσει ἡμῶν τῆς Κυριακῆς 7 μαρτίου, ὅτε ἐδίδασκεν οὗτος ἐν τῷ θεάτρῳ τῆς Ὀμονοίας. Ἐν γὰρ τῷ παρόντι ἡ μόνη μεταλλαγὴ τῶν γραφέντων ἦν ποιούμεθα ἐστὶν ὅτι νῦν αἱ σκηνογραφίαι εἰσὶ καλαί, καθαραί. Ἀλλὰ θὰ προτρέψωμεν τὸν κύριον Στράβολον ὅπως μὴ παρῶδῃ τὴν *Mascotte* τοῦ μαρσαλιώτου μουσουργοῦ, οὔτε τὰ λοιπὰ γαλλικὰ μελοδραμάτια. Ἡ ἐκτέλεσις τῆς *Mascotte*, ὡς εἶδομεν αὐτὴν τῇ παρελθούσῃ τετάρτῃ, ἦν ἀληθὲς παρῶδία, οὐδέποτε δὲ θ' ἀνεγνώριζεν ὁ *Audran* τὸ ἔργον αὐτοῦ. Ἡ δυσῶδια αὐτῆς ἐντελῶς κατεστράφη καὶ ἠφανίσθη.

* *

Τὰ θεάτρα τῶν Ἀθηνῶν παρουσιάζουσιν ἑκτακτον κίνησιν, ὡς καὶ ἐν προτέρᾳ Ἐπιθεωρήσει ἐγράψαμεν, διότι τρεῖς, πλὴν ἄλλων ξένων, διδάσκουσιν ἐν διαφόροις θεάτροις θιάσοι. Τελευταῖον ἐν τῷ θεάτρῳ Ὀμονοίας ἐδιδάχθη ὁ ἐκ τῶν ἀριστουργημάτων τοῦ Σαυκσπέρου Ἄμλετ ος μετ' ἑκτάκτου ἐπιτυχίας. Αἱ ἐφημερίδες πᾶσαι ἐπλεξαν πανηγυρικοὺς τῷ κ. Δ. Ταβουλάρῳ (Ἀμλέτῳ) καὶ τῇ δεσποινίδι Αἰκ. Βερώνῃ (Ὁφελία). Ἡτῆστι δὲ ἡ ἐπανάληψις, ἥτις καὶ ἐγένετο καὶ γενήσεται.

Ἐν δὲ τῷ θεάτρῳ Παραδείσῳ ἐδιδάχθη τὸ πρῶτον ἐλληνιστὶ ἡ Φρύνη, ἰταλοῦ δραματοῦργοῦ ὀνόματι Ρικ. Καστελδουκίου, μεταφρασθεῖσα δὲ ὑπὸ Γεωργ. Δουροῦτη.

Προσεχῶς ἀναδιδάσκονται ἐπὶ τῆς σκηνῆς ἡ *Musotte* τοῦ ἄρτι θανόντος ἀνυχτοῦς *Guy de Maupassant*, ἐν

τῷ θεάτρῳ τῆς Ὀμονοίας. Ἡ ἀνώνυμος ἐπιτολὴ, τρίπρακτος κωμῳδία, ὑπὸ Στεφάνου, ἐν τῷ αὐτῷ θεάτρῳ. Οἱ προικοθηραὶ, κωμῳδία μετ' ἰσμάτων, ὑπὸ Σπινέλην, ἐν τῷ αὐτῷ θεάτρῳ. Λευκὸν δρᾶμα, ὑπὸ Ἰω. Δελνικαστρίνην, ἔχον βάσιν τὴν οὐ πρὸ πολλοῦ γενομένην αὐτοκτονίαν τῆς Μαίρης, ἢν καλῶς θὰ ἐπραττον οἱ ἐπίδειξιν συγκινήσεως ποιούμενοι ἐπὶ τῷ γεγονότι νὰ καταλίπωσιν ἡσυχον ἐν τῇ αἰωνίᾳ κατοικίᾳ αὐτῆς, ἐν τῷ θεάτρῳ Παραδείσῳ. Ἐπὶ τοῦ καταστρώματος, κωμῳδία εἰς πράξεις τρεῖς, ὑπὸ Στεφάνου, ἐν τῷ θεάτρῳ Τσόχα. Θυμιόυλα ἡ Γαλαξιδιώτισσα, ὑπὸ Μελισσιώτου, ἐν τῷ αὐτῷ θεάτρῳ.

ΧΡΟΝΙΚΑ. Ἐν τῷ Μεγάλῳ Μελοδράματι τῶν Παρισίων πρόκειται νὰ ἀναβιβασθῇ ἐπὶ τῆς σκηνῆς ἡ *Armide* τοῦ Ἰδρουτοῦ τῆς δραματικῆς μουσικῆς ἐν Γαλλίᾳ *Gluck*, γεννηθέντος τῷ 1714 καὶ θανόντος τῷ 1787. Τὸ ἔργον τοῦτο ἐτελεσθῇ τὸ πρῶτον κατὰ φεβρουάριον τοῦ 1777.

— Ἡ Γαλλικὴ-Κωμῳδία ἔσχε τὴν τιμὴν νὰ ἐρμηνεύσῃ ἔργα τινὰ ἐν *Windsor* ἐνώπιον τῆς βασιλέσσης τῆς Ἀγγλίας, ἐπὶ τούτῳ προσκληθεῖσα. Ὁ ἐπιφανὴς θιάσος ἐγένετο δεκτὸς φιλοφρονέσαστα ἐν τοῖς ἀνακτόροις. Ἡ βασίλισσα ζωηρῶς συνεχάρη τῷ διαπρεπῇ διευθυντῇ τοῦ θιάσου κ. *Claretie* ἐπὶ «τῇ θαυμασίᾳ καὶ ἀπαραμύλλῳ ταύτῃ Γαλλικῇ-Κωμῳδίᾳ». Ὁ κ. *Claretie* παρουσίασε τῇ βασιλίᾳ τὴν κ. *Got*, τὴν δεσποινίδα *Reichenberg*, τὴν κυρίαν *Baretta*, τὴν δεσποινίδα *Pierson*, τοὺς κ.κ. *Prudhon*, *de Feraudy*, *Boucher* καὶ δεσποινίδα *Fayolle*. «Σὺς συγχάριε ὅλους, εἶπεν ἡ βασίλισσα, διότι εἴθε ἐξίρεται».

— Τοῖς καλλιτέχναις ἐδόθη δεῖπνος, μεθ' ὃν δι' ἐκτάκτου ἀμαρτωλίας ἐπανεῴχθησαν οἱ τοῖς Λονδίνον.

Ἀλλὰ ὑπὸ τὴν ἔσπιν τῶν εἰσπραξέων τῶν παραστάσεων ἃς δίδωσιν ἐν Λονδίνῳ φαίνεται μὴ οὐσα εὐχρηστικῆς οὐδαμῶς δ' ἐπίσης θὰ εἶνε εὐχρηστικῆς καὶ ὁ *Sarcey*, ἀναμνησκόμενος τὸ ἐπεισόδιον αὐτοῦ κατὰ τὴν ἐν Λονδίνῳ διατριβήν, ἀπατηθεὶς ὑπὸ ἀνόστου φιλοπαίξιμονος Ἀγγλοῦ.

— Ἀγγέλλεται νέον ἔργον τοῦ *Mascagni*, ὅπερ ἐκτελεσθήσεται τὸ πρῶτον ἐν τῷ θεάτρῳ τοῦ Λονδίνου *Couvent-Garden*, καθὼς ὁ διευθυντὴς αὐτοῦ ἐν συμποσίῳ πρὸς τιμὴν τοῦ νεοῦ ἰταλοῦ μελοποιῦ διδομένου εἶπε. Τὸ νέον ἔργον ἐπιγράφεται *Vestilia*.

— Γνωστὴ ὑποκρίτρια φυλάττει ἐν κομβίῳ ἐκάστης νέας στολῆς αὐτῆς. Ἡ μήτηρ αὐτῆς ἐπὶ τριάκοντα ἔτη ἔπραττε τὸ αὐτό. Οὕτω ἡ συλλογὴς κέκτηται νῦν σπουδαίαν συλλογὴν κομβίων παντὸς εἶδους. Ἐκαστον δὲ τούτων φέρει δελτάριον μεθ' ἡμερομηνίας.

— Ὑποκρίτρια τις τῆς Ἀγγλίας, ἀνέκρουσα ταῖς καλλιτέραις οἰκογενεαῖς, εἰσήγαγε νεωτερισμὸν ὅλως πρωτότυπον. Ἡ πάλαι κωμῳδὸς ἔχει τραπέζοσκηπὴν πλήρη μετὰ πινακίων, ὧν ἕκαστον ἔχει ἐν τῷ βᾶθει αὐτοῦ τὴν φωτογραφίαν μέλους τῆς πολυαριθμοῦ οἰκογενεῖας αὐτῆς. Οὕτως ὁ ὑπηρετὴς τίθησι πρὸ ἐκάστου ἐπὶ τῆς τραπέζης τὸ πινακίον, ὅπερ φέρει τὴν φωτογραφίαν αὐτοῦ, ἢ καλλίων ἕκαστον τῶν μελῶν τῆς οἰκογενεῖας κάθηται πρὸ τοῦ πινακίου ὅπερ φέρει τὴν φωτογραφίαν αὐτοῦ.

ΘΑ. ΑΝΔΡΕΑΔΗΣ.